

מסורת הש"ס

(א) גר ירד ונחשתה
משפחתו לילך לחן וירשת
ירץ בלא חן וירשת
הרשע לחן ואלטל
(ב) לקחן ער קדושין לו
(ג) קדושין ער וישן
(ד) וכן וישן מיר
(ה) חוספתא דעלמין ביר מיר
(ו) היר וזיל לטעין
(ז) דגריס עין (ח) דגריס
(ט) קדושין עין
(י) בלא חן (יא) דגריס
(יב) כסא טעין לו
(יג) זיל דמהל (יד) דגריס
(טו) מיר עין טעין
גריס דמשה חזרת
סעין עין טעין
דיר סעין

הגהות הב"ח

[illegible]

הגהות מהר"ב

[illegible]

מוסף רש"י

אין למדוין מן הכללות.
כל הידיד דתני כלל כי הדי
גויאל כל מלת עשה וכו'
יכל מלת כל תפשי, הכל
חיבין גזירה, אין למדוין
הה, דליתא בכו דלית
דוקא, ואפילו במקום
גוטאמר בכו דין, דליתא
למחר מדאפיק הדי
לפיק שם דוקא הול ואל
שיר מיד, אחי אין
למדוין דד, כל
מצות עשה שהזמן
גורא, שהזמן גורא
שפא (שם כס).

בכל מערבין פרק שלישי עירובין

מחזק. לעשות מחזה ביו וצין הקבר שלא יחלה עליו וכגון בשירה
המיתה ומדל יכנס שם מנצח וים עשגלות אם ירדה אלמח חיו ליה:
מ' למידין שם ככללות. כל היכא דתמן כלל לא אמרי' דוקא
הוה דלחיה כלל דא לא תמן במחלמיח ויזכא מילי דלימנחו בהווא כלל ה
הך דלמרינן לקמן: ואפילו במקום

שנאמר בו חוץ. מדבר פלוני דליתא
ומינר מדאפקיה להאי ודאי דק
נכללה אפי' להי לא ודאק מיניה
נדלתא שריר ולא אפיק כל מלי דנע:
שנאמר. רבי יוחנן אפי' מכלל דר'
אמר' למיתליה ללו הכא אמרה
היכא נאמר בו חוץ ומיתמליה משמע
שלא נאמר בו חוץ אמרה
מש"ה אמר אפי' כלומר לא מביעיא
היכא דלא נאמר בו חוץ אלא אפי'
ממקס שנאמר בו חוץ: **וגשם פטורות**.
שפרק קמח דקדושין (דף לה.) יליף
עמיה: **מזה**. לילה הראשונה חובת
גשה היא בערב תאכלו מזות ושמות
זו שאר כל המינים אם רצה להסתפק
(ג) בערב בלא לחס אין חובה עליו ללכת:
ומזה. ושמתה אמה ויניקו ודברים
(ד) הרי גשים במשמע. ומזה נמי
הוכחה לגשים בתנ"ך פסחים (דף קמ.)
למשמע דלא תאכל עליו חמץ שבעת
מינים תאכל עליו מזות"ה כל שיטת בבל
ותאכל חמץ ישנו בקוס אכול מזה
וגשים יענן בבל תאכל חמץ דכל מזות
אלא תאכל גשים מחזרת כלגשים
בפי' דקדושין (דף קט.) פסל.
ומזה שנת השמטה בחג הסוכות
תאכל עומד על דימה וקורא לפסין
ומזה משנה תורה כדאמרינו בטעיה
(מח.) ובתי' דמזה (לא) האשנים והגשים
הקץ: **תלמוד סורה**. גשים פטורות

וְיִכְתְּבוּ (ו) וּלְמַדְתֶּם אוֹתָם אֵת בְּיָכִים וְלֹא
 (וּמִיכָסִּים): פִּרְיֵם וְרִבְיָה. דְּמַכִּי"ן פֶּרוּ
 רָבוּ וּמָלְאוּ (ב) וּבְכֻשָׁא אִישׁ דְּרִטִי לְכַנְסוֹ
 (ג) וְאֵלֶּה הֵרֵכֶה לְכַנְסוֹ יִשְׁמֹחַ דָּף
 (ד): פֶּדְיוֹן. כֵּן הַכְּסוּ חֻבֵּה עַל
 הַכֶּזֶב וְלֹא עַל הָאֵם. (ה) בְּקִדּוּשִׁי (דָּף כט.)
 וּמִשְׁעִין לֹא מִדְּמַכִּי"ס תַּפְדֵּה קָרִי בִּיה
 וְתַפְדֵּה לֹא שְׁחִיבִי יִפְדוּת חִיב לְפָדוּת
 כֵּן כֵּן וְאֵשֶׁה אֵינֶה כֻּלָּל פֶּדְיוֹן עֲלֵמָה
 וְיִכְתְּבוּ (שְׁמֹחַ יג.) כִּסּוּר בִּינָךְ תַּפְדֵּה
 אֵלֶּה בְּנוֹמִיק אֵינֶה נִמֵּי בְּמִצְוֹת פֶּדְיוֹן
 וְנֵה הַכְּסוּר: כֹּל שֵׁשׁעֵל גִּבִּי הַזֶּה.
 גִּלְיוֹנֵם שֶׁל זֶה דְּמַכִּי (וּקְרָא טו) כֻּלָּל
 כִּסּוּר יֵהִי תַחֲתֵיו בְּכִסּוּר בְּפִקֵּךְ גִּנוּת
 וְחִסִּים (נִדֵּה דָף לג.) מִלֵּי תַחֲתֵיו אִי
 יִמָּנֵחַ תַּחֲתֵיו דָּזֵה הֵינִי מִשְׁכֵּחַ אֵלֶּה כֻּלָּל
 אֵשֶׁר יֵהִי הַזֶּה תַּחֲתֵיו וְהֵינִי עֲלֵמָה
 אֵלֶּה יֵהִי: חוּץ מִן פֶּדְיוֹן לְשֹׁנוֹ
 מוֹשֵׁב. אֵלֶּה שְׁאֵינוֹ רָאוּ טוֹהוֹר כְּדֹאמֵר
 וְחֹמֶר בְּקִדּוֹשׁ (תַּנְיָנֵה דָף כג:) יִכּוֹל
 וְשֶׁה פֶּסַח וְשֶׁה עֲלֵיהֶם יֵהִי טוֹמֵא תַלְמוּד
 וְחֹמֶר וְהַיּוֹשֵׁב עַל הַכֵּלִי אֵשֶׁר יֵהִי
 גִלְיוֹ (וּקְרָא טו) מִן שְׁמִיטָה לְיִשְׂרָאֵל יֵהִי

[illegible]

ממנו שיכול להרחיק ולילך ולאכול: גמ' א"ר יוחנן אין למידין מן הכללות ואפילו במקום שנאמר בו חוץ מרקאמר אף במקום שנאמר בו חוץ מכלל דלאו הכא קאי היכא קאי התם קאי א"ר מצות עשה שהומן גרמא אנשים חייבין ונשים פטורות ושלא הומן גרמא אחד ואחד אנשים חייבין וכללא אלא דהכלל דכל מצות עשה שהומן גרמא נשים פטורות היכי שמחה והקהל דמצות עשה שהומן גרמא הוא אנשים חייבות וכל מצות עשה ששללא הומן גרמא נשים חייבות הרי חלמוד פריה ורביה ופדיון הבן דמצות עשה שאלא הומן גרמא ונשים פטורות אלא אמר רבי יוחנן אין למידין מן הכללות ואפילו במקום שנאמר בו חוץ אמר אביי ואיתימא רבי ירמיה אף אנן נמי תנינא ע"ע דכלל אחר אמרו כל שנישא על גבי הוב טמא וכל שהוא נישא עליו טהור חוץ מן הראוי לממשכב ומושב יוהארים ותו ליכא והא איכא מוסכב מוסב מרכב הכי דמי אי דיתבי עליה היינו מושב את הכי קאמרין הא איכא גבא יארכבא דתניא הארכא טמא מושב והתפוס טמא מרכב אלא שמע מינה אין למידין מן הכללות ואפילו במקום שנאמר בו חוץ אמר רבינא ואיתימא רב נחמן אף אנן נמי תנינא ככל מערבין ומשתתפין חוץ

במהותו ופטריות אלא שמע מינה אין למדין
מכלל הכללות ואפי' במקום שנאמר ב' חוץ:
מכלל ניקח בכסף מעשר ב' ר' א' ו' ו' ו'
ר' יוסי בר חנינא דף מתני אעירוב וחד
ומתני אמעשר חד מתני אעירוב יל"ש אלא
מים בפני עצמו ומלח בפני עצמו דאין
מערבין אבל במים ומלח מערבין וחד מתני
אמעשר לא שנו אלא מים בפני עצמו ומלח
בפני עצמו דאין ניקחין אבל מים ומלח
ניקחין בכסף מעשר מאן דמתני אמעשר כ"ש
אעירוב ומאן דמתני אעירוב אבל "אמעשר
לא מ"ט פירא בעיני כי אתא רבי יצחק מתני
אמעשר מיתבי העיד ר' יהודה בן גדיש לפני
ר' א' של בית אבא היו לוקחין ציד בכסף
מעשר אמר לו שמוא לא שמעת אלא כשקרבי
גרים מעורבין בהן ואפילו רבי יהודה בן
גדיש לא קאמר אלא בציד דשומא דפירא
היא אבל מים ומלח לא אמר רב יוסף
לא

ההיום אכן מסמא מויל המש
מקום ממעט לה מוואלח
אפי' טומאה קלה לינא אלא
לענין טומאה חמורה עדיין
לענין טומאה קלה: א'
דנקרא כתיב מרבב ומושב
מחלק בין ישיבה דרביבה
מחלק בין הרואי למשכב ומו'
ללא דק בכללי' משום ה'
ופלא' סעריבין. דבמקור מו'
דמסא רש לומר דהלא אילעט'
ארכא כמיהין ופטוריות ופכני'
המלאכתו: והאדם. דכתיב
פסוק. דלוקח ארצין'
ארצין' ולהי ממטא משום
אמטער. האי לא שט'
ין מוון הן לטבל כהן
ופרט: כי אלא רבי יצחק
דפירא. אפילו בשאין
קצת משמנן עס המים
זיר הוא לא אמר:
לא
עשר והלא לא שייך שיורא
ש"א מעירוב. וקשה הא

כז.

[illegible]

הגהות דגר"א

למשכב ומושב שאינו נוהג אלא
דבר הראוי לכך קו לא:
בל ששוב יניאם ע"י שחור. אומר
רבינו ד לטור עומדה עומדה
שחמורה דאין מטמא אדם וכלים אכל
עומה עומה קלה כגון לעומה אובלין
ומשקין אף על גב דאין ראוי למשכב
ומושב ומיין ראייה מפרק עד הנדה
(ד) דקאמרין אף מה היא

לְעוֹי רַעִי

לעומא בנדים ומשני אמר קרא היא
ולא דמה אי מה היא מטמאה באבן
מקמא אף מדוה נמי והשתא כיון
ארצו"ן קשת-האוכף
(אחד משני החלקים
המקבילים המהווים את
שולד האוכף).

רבינו חננאל

דמעטס משכב ומושב הוא דמיטמא
דנקמי תצורת הכנים אפילו עשרה
כלים וזו זה ואפילו על גבי אבן
מחמתה מעין תלמוד לומר כל ההשכב
ואבן מקמא מפרש רבינו מס דהיינו
אבן גדולה שיש כלים מתחיה ואין
מגרישין הכלים בכבוד הזו היושב על
שפלה אלא האבן כבידה ביותר
ומפרש התם רבינו מס דהכי פירושו
הוא מה היא כי כלומר דהיי שמעמט
דמה מטומאה תמורה אכחז מניין
שפלה שמוטא קלה קלה על גב
למעט מטומאה ומושב גרף למעט
מטומאה קלה והיינו משום דלפילו
דכר שאינו ואין נראה ומושב מטמא
וימואה קלה ואין נראה דבעדא כתיב
תצורת הכנים תניא כל אשר ישכב
עליו הזו יטמא יכול יטמא דכר שאינו
למאן לשכיבה לא מה היא אלה
הוא שמוטא ממאה כי יכול הוא ויהא לא יטמא
וימואה תמורה אבל יטמא ומוטאה
קלה תלמוד לומר משכב אלא מהי
נראה חזי למעט ומושב טמור לגמרי
נראה לפרש דמה שמרבה בנרות
היינו דוקא לטומאה קלה ושמה כסוס
דהי אבן מידי דלא חזי למשכב ומושב
ע"ג דמעט דהי מדין משכב ומושב
חזי למעט מדין אבן מקמא שהוא
ידיב ע"ה היינו מושב. תימה
מן חלוק זה מה ט"ל דהיי דקרא
סיבה דעלמא מ"מ הנהא דקאמר
כל עניני ישיבות קאמר ולא יטמא
קאמר היינו מושב: **אבל** במס
בשעתן לחוק שמן וקשה דמיפיק
דלף על גב דלא היו מן השמן מוזן
ופולין יבישין דלמדין לקמן דלזין
מעריני